

Groen denken en doen

Bij een groene kerk heb je wellicht gelijk de associatie met een kerkgebouw en de duurzame maatregelen daarvan zoals zonnepanelen en isolatie. En natuurlijk hoort dat er ook bij. Maar steeds meer zien we behoeften aan een stap verder, een stap in groen denken en doen. Hoe kun je jouw eigen gedrag onder de loep nemen en hier duurzame keuzes in maken? En hoe kun je hier als groene kerk mee aan de slag gaan in jullie omgeving?

In deze nieuwsbrief vind je informatie over een nieuwe financiële regeling voor groene kerken met mooie plannen die geld tekort komen om het uit te voeren. En o.a. inspiratie van een nieuwe groene kerk zonder gebouw. We brengen ook graag de GroeneKerkendag (12 oktober) en de webinar over grond (23 mei) onder jullie aandacht. Veel leesplezier!

Het team van GroeneKerken

Inspiratie

Danken, delen en naar Jezus kijken

Hoe kunnen we in de kerk leren om eerlijker en duurzamer te leven, ofwel hoe ben je als kerk een heilzame plek, ook - of misschien wel juist - als je geen eigen gebouw hebt? In het evangelie van Johannes staat een verhaal dat inspiratie biedt voor iedere kerkgemeenschap die daar een antwoord op wil zijn.

In Johannes 6 wordt het verhaal verteld over Jezus die vijf broden en twee vissen uitdeelt aan een enorme groep mensen. Het is een wonder dat schaarsste doorbreekt. Wat gebeurt daar en wat kan je als kerkgemeenschap leren?

Jezus dankt voor het brood. Laten we dat ook doen in de kerk. Dankbaarheid oefenen als levenshouding. Het besef laten groeien dat alles op aarde van God is en wij het vrij mogen gebruiken. Als je dankbaar bent voor wat je ontvangt, ga je ermee om alsof het iets kostbaars is. Ik geloof dat dankbaarheid je helpt om te genieten van genoeg. Om blij te zijn zonder steeds meer te consumeren.

Vervolgens deelt Jezus het voedsel uit. Delen is iets waar de kerk geweldig goed in kan zijn. Dat is natuurlijk duurzaam. Minder nieuwe spullen kopen is immers een flinke stap naar een lagere uitstoot. Dat kan in de kerk bij uitstek. Je kent elkaar, woont bij elkaar in de buurt, dus iets lenen gaat heel makkelijk. Niet iedereen in de kerk heeft altijd een accuboor nodig. Dus waarom zou je die boor niet delen met elkaar? Mijn eigen gemeente heeft bijvoorbeeld een marktplaats-appgroep waar spullen worden geruild, geleend of weggegeven.

Dit is natuurlijk heel groen, maar delen kan ook echt heilzaam zijn. Hoe fijn is het om te koken voor ouders van pasgeboren kindjes of voor een gezin dat in de rouw is? Dat is tijd en aandacht delen, en dat is goed.

Als laatste is het goed om naar Jezus te kijken. Als je doorleest in Johannes 6, vertelt Jezus dat zijn wonder niet gaat over genoeg brood. Het draait om Jezus zelf, levend brood, en eeuwig leven. Het is een Paasverhaal over het nieuwe leven met God. Naar Jezus kijken is recht naar het heil kijken dat God ons geeft. Dat is hoopvol in een wereld die heter wordt, waar water schaarser wordt en eerlijk delen best eng is. Jezus laat zien dat God genoeg geeft om van te leven, dat Hij het leven is waar we naar moeten zoeken. Als de kerk daarbij blijft, blijven we ook dichtbij het heil dat de wereld nodig heeft.

Alexander Bosma
Theoloog, jeugdwerker en verbonden aan Just Enough

Groen denken en doen

Financiële steun voor (nieuwe) groene kerken

Plannen om samen met je kerk groene stappen te zetten, maar een financieel steuntje in de rug nodig? Maatschappij van Welstand start met een regeling die jou en de mensen in je kerk helpt om van droom naar werkelijkheid te komen. "Kerken hebben een voortrekkersrol als het gaat om duurzaamheid. Naast het verkleinen van hun CO₂-voetafdruk, gaat het ook over zingeving, leven van genoeg, barmhartigheid, rechtvaardigheid en een leven in verbinding met elkaar en alles wat leeft."

Met deze actie 'Groen denken en doen' wil Maatschappij van Welstand in 2024 lokale groene kerken stimuleren om een volgende stap te zetten op het gebied van duurzaamheid.

Regeling in het kort

Het gaat om projecten die gericht zijn op het vergroten van bewustwording en het stimuleren van groener gedrag van gemeenteleden en betrokkenen. Maar denk ook aan initiatieven waar de lokale kerk de karterker is in een duurzaam project voor de samenleving. Of bijvoorbeeld een kerk haar pachtgrond innovatief en duurzaam wil inrichten voor het dorp, maar er opstartkosten gemaakt worden voordat aanvullende subsidies kunnen worden aangevraagd.

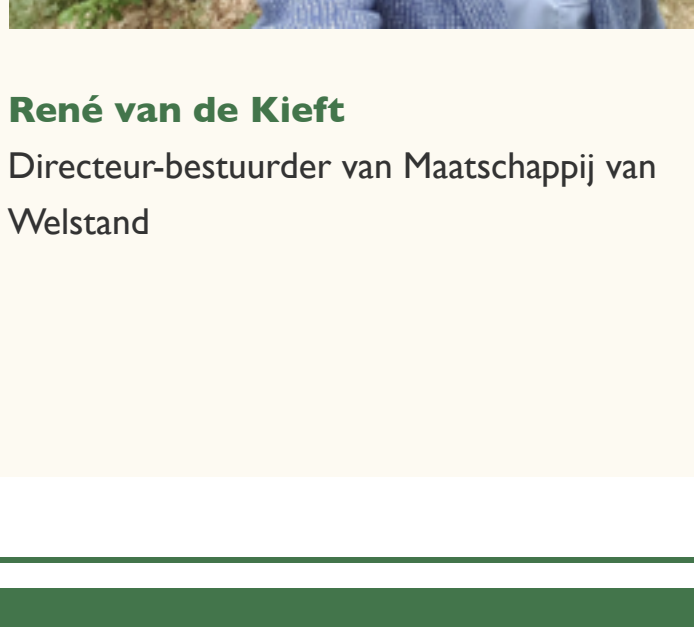
Enkele voorwaarden:

- De aanvragende kerk is aangesloten bij GroeneKerken of wil dit doen.
- De aangevraagde bijdrage is min. €1.000 en max. €10.000 per jaar, eenmalig of met een maximale duur van drie jaar.
- Het plan moet gedragen worden door de kerkenraad/kerkbestuur.
- Eigen bijdrage is noodzakelijk.

Aanvullende voorwaarden en meer informatie:

[Regeling 'Groen denken en doen'](#)

Interview

René van de Kieft
Directeur-bestuurder van Maatschappij van Welstand

'Groen denken en doen', financiële steun voor groene plannen met je kerk

We spraken met René van de Kieft, directeur-bestuurder van Maatschappij van Welstand, over de beweging van GroeneKerken en het hoe en waarom van de nieuwe regeling. "We vroegen ons af of we niet meer zouden kunnen doen, vooral voor de groene karterkers. Mensen die ideeën hebben en iets willen maar die zelf onvoldoende budget hebben." Wanneer de regeling is geslaagd? "Het mooiste is als aanvragers terugkoppelen: door jullie steun hebben we dit initiatief van de grond gekregen."

[Interview René van de Kieft](#)

Groene kerk in de praktijk

Alfred Slomp, bekend van onder andere de workshop 'God in de supermarkt' en het boek 'Wat je wél kunt doen'. Alfred is ook ambassadeur voor GroeneKerken.

Groene kerk zonder kerkgebouw, maar met geloofsgemeenschap!

Klink in Veenendaal is één van de 'jongste' groene kerken. In maart van dit jaar hebben ze zich aangesloten. We spraken met gemeentelid Alfred Slomp. Klink heeft geen kerkgebouw, maar groene kerk-zijn is zoveel meer dan dat. Alfred: "Stel nou dat in iedere groene kerk tien mensen zijn die vul gaan prikken voor de dienst... dat zou gaaf zijn!"

[Interview Alfred Slomp](#)

Nieuws

GROENE KERKENDAG
12 oktober 2024 Utrecht

GroeneKerken-dag

Op 12 oktober organiseren we weer een GroeneKerken-dag in de Geertkerk in Utrecht! Het thema is: **Omdat de schepping roept om een kerk die zorg draagt.** Het wordt een dag vol inspirerende sprekers, praktische workshops, elkaar ontmoeten en ervaringen uitwisselen. Reserveer deze datum alvast in je agenda!

Via onze website, nieuwsbrief en sociale media houden we je op de hoogte.

Duurzame tips

Webinar Grond

Grond is verbonden met geschiedenis, met verhalen en met de mensen die er wonen en leven. Kerken zijn soms al eeuwen met grond verbonden. Is deze grond vooral bestemd ter ondersteuning van je exploitatie of diaconale inzet? En hoe kun je dit kostbare bezit verbinden met rentmeesterschap?

In deze interactieve webinar hoor je o.a. drie praktijkverhalen van groene kerken. Niet 'zo moet het', wel 'zo kan het'. Ook presenteert **Thijs Tromp** (PTHU) de eerste onderzoeksresultaten van het project GROND. Er zijn breakoutsprekers en je kunt vragen stellen aan de sprekers.

23 mei 2024
WEBINAR GROND
In samenwerking met VKB

Meer info en aanmelden:

[Aanmelden](#)

Oecumenelezing 2024

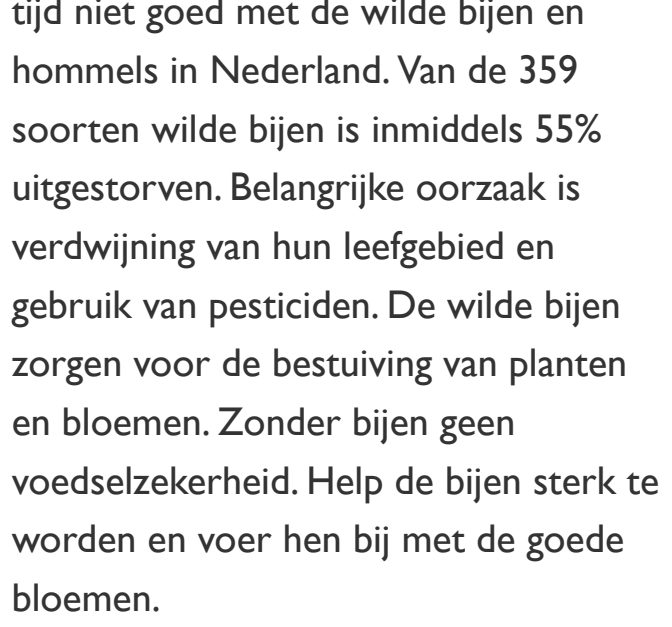
Paul Schenderling heeft onlangs de Oecumenelezing gehouden die jaarlijks door de Raad van Kerken wordt georganiseerd. In de lezing vergelijkt Paul onze samenleving met die van Egypte in de tijd van de Faraos: "Kerken kunnen 'contrastgemeenschappen' zijn, waar andere, heilzame keuzes worden gemaakt."

Paul Schenderling staat ook op onze [sprekerslijst](#). Hij is al jaren intensief bezig met het thema christen-zijn en levensstijl. Bij zijn community 'Genoeg om te leven' sluiten steeds meer mensen aan.

[Oecumenelezing 2024](#)

Nationale bijtelling

Help de bij een handje door mee te doen met de jaarlijkse bijtelling! Dat kan van 15 tot 24 april, ook als je geen of weinig kennis van bijen hebt.

[Informatie bijtelling en Voer de bij bij](#)

Fiets naar je kerk/werk

Op 16 mei is er de [Fiets naar je werk dag](#). Dit is een NFP initiatief, dat inmiddels door bijna 4000 bedrijven, zorginstellingen, overheden en andere organisaties wordt gesteund, en heeft als doel werknemers vaker naar hun werk te laten fietsen.

Laten we er op 19 mei de Fiets naar je kerk-dag van maken!

19 mei | Fiets naar je kerk-dag

Voer de bij bij

Kwam je telling (zie hierboven) laag uit? Gelukkig kun jij er wat aan doen om de wilde bij te steunen... Het gaat al lange tijd niet goed met de wilde bijen en hommels in Nederland. Van de 359 soorten wilde bijen is inmiddels 55% uitgestorven. Belangrijke oorzaak is verdringing van hun leefgebied en gebruik van pesticiden. De wilde bijen zorgen voor de bestuiving van planten en bloemen. Zonder bijen geen voedselzekerheid. Help de bijen sterk te worden en voer hen bij met de goede bloemen. Op de website van [The pollinators](#) kun je zaad gratis bestellen of ophalen!

Nieuwe groene kerken

Er zijn deze maand weer nieuwe groene kerken bij gekomen:

1. Nieuwe kerk in Groningen (PKN)
2. Remonstrantse Kerk Haarlem
3. Ichthuskerk Amersfoort (CGK)
4. Protestantse gemeente Meppel
5. Klink Veenendaal, Unie van Baptistengemeenten
6. Protestantse gemeente Graf-de Rijp (Dorpskerk en de Grote Kerk)
7. Open Hof, Rijssen (PKN)
8. Protestantse gemeente Odijk
9. Protestantse gemeente Lux Mundi, Lexmond

Van harte welkom bij het netwerk van bondgenoten!

Protestantse gemeente Odijk

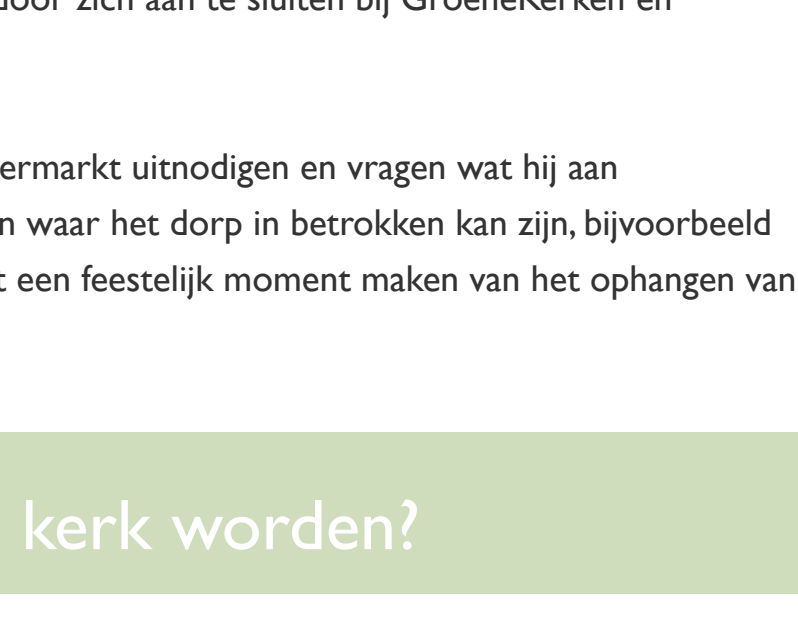
Groene stappen gezet: 2 jaar geleden is de kerkenraad begonnen met het witte kerkje in Odijk te vergroenen: slimme meter voor elektriciteit, lagere temperatuur in de kerk, voorzetzamen, zonnepanelen, fair trade koffie.

De kerk is bezig met duurzaamheid op 3 niveaus: **individueel, kerk en dorp**.

Individueel: Avonden met sprekers en discussie. Bijvoorbeeld iemand die z'n huis had verduurzaamd een praatje laten houden met excursie naar z'n huis.

Kerk: Columnis schrijven over duurzaamheid en verduurzaming van de kerk. Veganchallenge binnen de 40dagentijd.

Dorp: Een aantal kerkleden hebben zich laten trainen als vrijwillige Energiecoach en gaan bij mensen in het dorp langs met tips. Op dorpsniveau hopen ze meer te kunnen doen door zich aan te sluiten bij GroeneKerken en vandaaruit een bepaald mandaat te krijgen.

De groene plannen zijn: Eigenaar van de supermarkt uitnodigen en vragen wat hij aan duurzaamheid doet. Meer activiteiten ondernemen waar het dorp in betrokken kan zijn, bijvoorbeeld inspirerende sprekers. Tijdens startdag in sept/okt een feestelijk moment maken van het ophangen van het bordje 'Wij zijn een groene kerk'.

Ook groene kerken worden?

Ben je al een tijdje bezig met duurzame activiteiten en veranderingen binnen jouw kerk, maar staan jullie nog niet bij ons op de kaart?

Vul het aanmeldformulier in en voeg je bij het netwerk. Samen kunnen we een positief en hoopvol voorbeeld zijn in de samenleving.

[Meld je aan als groene kerk](#)

Agenda

Feestelijke opening Dorpstuin Nieuw en Sint Joosland

Datum: 25 mei, 15.00-17.00 uur
Locatie: Kerkplein 1, 4339 AM Nieuw en Sint Joosland
Voor wie: Alle (bijna) groene kerken in Zeeland.
De opening kerk in Nieuw- en Sint Joosland geeft een nieuwe tuin voor het hele dorp! De officiële openingshandeling is om 15.30 uur. De opening wordt gevierd met een hapje en drankje in de ijse. Voor de kinderen is er een springkussen.

Het tuinontwerp van de PG Nieuw- en Sint Joosland won in 2022 de aanbestedingsprijs 'Goed voor duurzame innovatie' van GroeneKerken. Onlangs spraken we met Elaine van Mourik om te horen hoe ver de plannen in uitvoering waren.

[Lees meer over de kerktuin](#)

[Meer informatie opening](#)

Muziektheater 'Op het spel'

Datum: 16-26 mei, 7 voorstellingen
Locatie: Rondom de Nieuwe Kerk in Groningen
Voor wie: Het hele gezin
Thema: Muziektheater 'Op het spel' over klimaatverandering.
De ene crisis na de andere stapelt zich op: jongeren voelen een grote druk om te presteren en het aantal depressies bij deze groep neemt toe. Hoe houden we hoop?

[Meer informatie en aanmelden](#)

Inspiratiedag over het rentmeesterschap van de toekomst

Datum: 12 juni, 10.00-17.00 uur
Locatie: Hoofdstraat Winsum 36, 9951AC Winsum (Groningen)
De protestantse gemeente Winsum-Halfambt organiseert in samenwerking met VKB Kerkrentmeesters en Kerken in Actie een inspiratiedag. Tijdens deze dag zijn er workshops, sprekers, professionals en ervaringsdeskundigen die je inspiratie geven en verder helpen met het duurzaam vormgeven van het financiële beleid van je kerk. Je ontdekt dat financiële duurzaamheid en een positieve impact op de samenleving niet alleen heel goed samen kunnen gaan, maar elkaar zelfs versterken!

[Meer informatie en aanmelden](#)

Blijf op de hoogte en volg ons op:

Dragers van GroeneKerken zijn:

GroeneKerken is er voor alle kerken die actief aan de slag willen gaan met duurzaamheid, sociale rechtvaardigheid en het vergroenen van de eigen gemeenschap.

Deze e-mail is verstuurd aan communicatie@doopgezinsdruktentureneterp.nl. Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier](#) afmelden.

U kunt ook uw gegevens inzien en wijzigen. Voor een goede ontvangst voegt u info@groenekerken.nl toe aan uw adresboek.